DAUGAVPILS VALSTSPILSĒTAS PAŠVALDĪBA
DAUGAVPILS PILSĒTAS 12. PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀDE

Reģ. Nr. 40900030036, Muzeja iela 10, Daugavpils, LV-5401, tālr. 65427490,
e-pasts: 12pii@daugavpils.edu.lv

IEKŠĒJIE NOTEIKUMI
Daugavpilī

APSTIPRINU
Daugavpils pilsētas
12.pirmsskolas izglītības iestādes
vadītāja
_____/S.Špandaruka
2024.gada 2. septembrī
Daugavpilī

Aktualizēts:
01.09.2025.
01.09.2026.

INSTRUKCIJA Nr.7.

INSTRUKCIJA PAR DROŠĪBAS NOTEIKUMIEM BĒRNIEM

Instrukcija izdota saskaņā ar Izglītības likuma 55.panta 8.punktu un 22.08.2023. MK noteikumiem Nr.474 "Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo profilaktiskā veselības aprūpe, pirmā palīdzība un drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos" un nosaka drošības noteikumus bērniem Daugavpils pilsētas 12.pirmsskolas izglītības iestādē.

1. Noteikumi ir saistoši un ievērojami visiem izglītības iestādes izglītojamajiem.

2. Ar noteikumiem izglītojamos iepazīstina grupas skolotājs mācību gada sākumā un atkārtoti mācību gada laikā, apgūstot tēmu par darba drošību un katru reizi pirms jaunu darbību uzsākšanas, kuras var apdraudēt bērnu drošību un veselību.

3. Skolotājs veic ierakstus par izglītojamo iepazīstināšanu ar noteikumiem skolvadības sistēmas E-klase.

1. Izglītojamo drošība mācību laikā un mācību nodarbību starplaikā

1. Izglītības iestādes grupas telpās izglītojamie ievēro vispārpieņemtās uzvedības normas, ar savu uzvedību netraucē pieaugušo un citu izglītojamo darbu.
2. Mācību laikā un mācību starplaikos drīkst atrasties tikai kopā ar skolotāju.
3. Skolotāja vadībā izglītojami, atbilstoši savam vecumam, iepazīst mēbeles un grupas aprīkojumu.
4. Mācību laikā izglītojamie ievēro grupu iekšējās kārtības noteikumus un izpilda skolotāja prasības par darba drošības noteikumu ievērošanu.
5. Izglītojamajiem pienākums ievērot grupu iekšējos noteikumus:
   - 5.1. ar sīkām lietām un rotaļlietām rīkojas tikai pie galda vai rotaļām atvēlētajā zonā;
   - 5.2. pēc rotaļāšanās vai darba sakārto savas mantas un novieto iepriekšējās atrašanās vietā (katrai lietai sava vieta);
   - 5.3. rotaļu, spēļu un kustību rotaļu laikā ievēro rotaļas uzdevumus un noteikumus;
   - 5.4. rotaļu laikā drīkst izmantot daļu mēbeļu rotaļu vides iekārtošanai, mēbeles novietojot stabili. Gadījumā, ja šis noteikums netiek ievērots, pieaugušajam ir tiesības rotaļu pārtraukt;
   - 5.5. mēbelēm un grupas inventāru izmanto tikai atbilstoši pielietojumam, ievēro piesardzību, pārvietojot krēslus; sēžot uz krēsla, to nešūpina;
   - 5.6. grupas telpa, kas brīva no mēbelēm un inventāra, izmantojama brīvākām kustībām (pamatkustībām), telpās nav atļauts ātri skriet vai lēkāt. Atbilstoši situācijai skolotājs drīkst pārtraukt izglītojamo skriešanu;
   - 5.7. uzmanīgi pārvietojas grupas telpās, vajadzības gadījumā palīdzot viens otram, palaižot garām;
   - 5.8. ievēro personīgo higiēnu:
     - 5.8.1. katrs izmanto savus higiēnas piederumus un marķētos dvieļus;
     - 5.8.2. rokas mazgā virs izlietnes pēc kārtējās tualetes apmeklēšanas reizes, pirms un pēc katras ēdienreizes, kā arī citās reizēs pēc nepieciešamības;
     - 5.8.3. mazgājamā telpā ūdeni lieto mazgāšanās vajadzībām.
   - 5.9. Izglītojamie ēdienreizes laikā ēd tikai pie galda sēdus; galdu uzklāj un novāc skolotājas palīga vai skolotāja vadībā;
   - 5.10. dienas gaitā papildus padzerties lūdz iedot skolotājas palīgam vai ielej paši;
   - 5.11. patstāvīgi vai ar skolotāja/skolotāja palīga palīdzību sagatavojas un dodas diendusā;
   - 5.12. dara zināmu pieaugušajam, ja uz grīdas ir izlijis šķidrums (krāsa, līme, ūdens) vai ēšanas laikā ēdiens; brīdināt citus, ka grīda ir slapja; paši saslauka vai aicina palīgā pieaugušo;

5.13. nedrīkst aiztikt saplīsušu trauku lauskas.

6. Izglītības iestādes teritorijā izglītojamajam pienākums ievērot:
   6.1. pārbaudīt vai kurpju auklas aizsietas, apģērbs kārtībā;
   6.2. ejot uz rotaļu vai sporta laukumu, izglītojamie iet pa pāriem aiz skolotāja, ievēro skolotāja norādījumus un neatpaliek;
   6.3. rotaļu, spēļu vai citu aktivitāšu laikā ievērot spēļu noteikumus, nedrīkst nodarīt kaitējumu sev, citiem vienaudžiem un pieaugušajiem;
   6.4. uzturoties grupas rotaļu laukumā vai iestādes sporta laukumā, nedrīkst izmantot rotaļu iekārtas bez pieaugušā atļaujas vai klātbūtnes;
   6.5. izmanto katru laukuma aprīkojumu tam paredzētajos veidos; smilšu kastes smiltis paredzētas tikai rotaļām kastē, tās nedrīkst bērt ārā vai svaidīties ar tām;
   6.6. siltajā gadalaikā āra teritorijā ar ūdeni rotaļājas pieaugušā klātbūtnē, šļūteni lieto vienīgi pieaugušais. Ūdeni rotaļām palūdz pieaugušajiem;
   6.7. ziemā āra laukumos ūdens tiek izmantots rotaļnodarbību ietvaros, bērni drīkst slidināties pieaugušā klātbūtnē speciāli izveidotā ledus laukumā;
   6.8. rotaļu laukumā ieraugot nepazīstamus priekšmetus – aizliegts tos aiztikt, jāsauc pieaugušie;
   6.9. ja pāri žogam pārkrīt rotaļlieta (bumba) – pateikt to pieaugušajiem, pakaļ doties drīkst tikai pieaugušā pavadībā;
   6.10. paziņot skolotājam, ja pastaigas laikā rotaļu vai sporta laukumā ir gūts savainojums;
   6.11. pārvietoties pa gājēju celiņiem. Aizliegts iet pa iebraucamo ceļu, dekoratīvajiem apstādījumiem, iet pie žoga, vārtiem, sarunāties ar svešiniekiem, pieņemt no viņiem dāvanas vai lietas, vai doties tiem līdz (jāpasauc pieaugušais);
   6.12. kategoriski aizliegts atstāt iestādes teritoriju bez vecāka vai cita pieaugušā klātbūtnes.

2. Drošības noteikumi bērniem nodarbībās un veicot praktiskos darbus

1. Izglītojamie darba rīku (krītiņi, zīmuļi, otas, paliktņi u.c.) drošu izmantošanu mācās atbilstoši noteikumiem skolotāja vadībā.
2. Darba rīkus lieto tikai to lietošanai paredzētajās darba vietās.
3. Izglītojamie strādā skolotāja un/vai skolotāja palīga vadībā vai patstāvīgi atkarībā no veicamā darba un izglītojamā individuālajām praktiskā darba iemaņām.
4. Ar asiem (šķērēm, nažiem) un spiciem (īleni, adatas) priekšmetiem izglītojamie darbojas tikai pieaugušā uzraudzībā, priekšmetus pārvieto ar asmeni uz leju.
5. Ar krītiņiem, otām un šķērēm izglītojamies strādā, turot tos pareizi un lietojot paredzētajam mērķim. Beidzot darbu, tos noliek tiem paredzētājās vietā.
6. Izglītojamajiem ir pienākums ievērot:
   6.1 instrumentus, kas paredzēti praktiskam darba, drīkst ņemt tikai ar skolotāja atļauju;
   6.2 darba vieta jāsagatavo saskaņā ar saņemto uzdevumu;
   6.3 nepieciešami instrumenti jānovieto akurāti, jāpārliecinās par to darba kārtību;
   6.4 darba vieta jātur kārtībā bez liekām mantām;
   6.5 jābūt uzmanīgam, aizliegts staigāt ar instrumentiem rokās un traucēt citus izglītojamos;
   6.6 novietot šķēres uz galda, kad darbs ir padarīts;
   6.7 nedrīkst vicināties ar šķērēm, īlenu, zīmuli, otu, adatu un citiem asiem priekšmetiem;
   6.8 asos darbarīkus (īleni, adatas u.c.) pēc darba pabeigšanas jāatdod pieaugušajam;
   6.9 jāpārbauda instrumentu stāvoklis – jānomazgā, jānotīra un jānoliek tos vietā.

3. Izglītojamo drošība veselības un fiziskās aktivitātes nodarbībās

1. Veselības un fiziskās aktivitātes nodarbības (turpmāk – sporta nodarbības) notiek zālē vai āra laukumos grupas skolotāju vadībā.
2. Sporta nodarbībās/sacensībās velk atbilstošu apģērbu un apavus.
3. Pārģērbšanās sporta nodarbībām notiek grupas telpās.
4. Sporta nodarbībās izglītojamie ievēro skolotājas norādījumus atbilstoši veicamajiem vingrinājumiem un spēlēm.
5. Izglītojamie lieto sporta aprīkojumu tikai tam noteiktajiem mērķiem un noteiktajā veidā, neapdraudot savu un citu drošību.
6. Sporta nodarbībās nekošļā košļājamo gumiju vai citas ēdamas lietas.
7. Lūgt pieaugušajam palīdzību savas vai cita izglītojamā traumas gadījumā.
8. Sporta nodarbības un sacensības notiek tikai tādos laika apstākļos, kas neapdraud izglītojamā veselību un drošību.
9. Ja sacensības vai pasākums notiek ārpus iestādes teritorijas, vecāki ar savu parakstu apliecina atļauju bērna līdzdalībai.
10. Sporta sacensībās izglītojamie piedalās grupu personāla un medicīnas māsas klātbūtnē.

4. Izglītojamo drošība citos izglītības iestādes organizētajos pasākumos

1. Ar noteikumiem grupas skolotāja mācību gada sākumā iepazīstina arī izglītojamo vecākus.
2. Bērnam pienākums:
   2.1. uzmanīgi klausīties skolotāju vai svētku pasākuma vadītāju un sekot viņa norādēm;
   2.2. izturēties pieklājīgi pret citiem bērniem, negrūstīties un neskriet pa zāli vai citu telpu;
   2.3. ja ir pazaudēti draugi vai vecāki, jāstāv uz vietas, nekur nedrīkst iet, gaida līdz atrod;
   2.4. ja pēkšņi telpā, kur ir svētki, nodziest gaisma, jāklausās skolotājā un jāseko skolotājas norādēm, jāuzvedas mierīgi;
   2.5. nedrīkst aiztikt vadus, mūzikas instrumentus un citas lietas, kas nodrošina pasākuma norisi;
   2.6. pasākumos jāpiedalās apģērbā un apavos, kas ļauj brīvi kustēties un pārvietoties;
   2.7. ja tiek piedāvāta maska vai cits tērps, kas liedz brīvi izteikties, traucē kustēties vai elpot, par to jāpasaka skolotājai;
   2.8. ja pasākuma laikā ierauga vacākus, nedrīkst uzreiz skriet viņiem klāt, skolotāja pateiks, kad to drīkst darīt;
   2.9. ja uzrunā un aicina līdzi nepazīstams cilvēks, nedrīkst atbildēt un sekot viņam; par notikušo jāpastāsta skolotājai vai vecākiem;
   2.10. nedrīkst spiesties pūlī, lai nenodarītu pāri sev un citiem;
   2.11. jāziņo skolotājai, ja jūties slikti vai ir gūta trauma;
   2.12. dzirdot trauksmes signālu, jāseko pieaugušo norādījumiem un jāatstāj telpa.
3. Izglītojamie tiek vesti uz masu pasākumiem ārpus izglītības iestādes teritorijas, saskaņojot ar vecākiem un veicot instruktāžu par uzvedību un drošību pasākumā.

5. Izglītojamo drošība ekskursijās, pārgājienos un pastaigās

1. Ekskursijā, pārgājienā vai pastaigā izglītojamie dodas tikai kopā ar atbildīgo skolotāju.
2. Pirms katras ekskursijas, pārgājiena vai pastaigas izglītojamie tiek iepazīstināti ar uzvedības noteikumiem ekskursijās, pārgājienos un pastaigās.
3. Pirms pārvietošanās pa pilsētas ielām izglītojamie uzģērbj atstarojošās vestes, skolotāja vadībā pārrunā ceļu satiksmes noteikumus.

4. Braucot transporta līdzeklī izglītojamie sēž norādītajā vietā, pārvietojas vai izkāpj no transporta tikai pēc uzaicinājuma.
5. Braukšanas laikā izglītojamie atrodas autobusa sēdekļos.
6. Par pārvietošanās noteikumiem izglītojamos informē pieaugušie pirms vai pārgājiena laikā: pa mežu vai gar jūru iet tikai pa taku, celiņu vai jūrmalu starp abiem pieaugušajiem, šķērsojot ielu – pa pāriem tikai pieaugušo pavadībā.
7. Izglītojamie nedrīkst aiztikt stikla lauskas, nepazīstamas sēnes, ogas, augus, šļirces, medikamentus, asus zarus un citas dzīvībai un veselībai bīstamus priekšmetus. Par to jāpaziņo skolotājai.
8. Izglītojamie nedrīkst garšot nepazīstamus augus un atrastus saldumus, pārtiku, medikamentus u.c. Ja nejauši ir pagaršots, par to ir jāpaziņo skolotājai.
9. Izglītojamie drīkst dzert vienīgi līdzpaņemto dzērienu.
10. Nedrīkst aiztikt svešas lietas – somas, kastes, rotaļlietas – tur var būt sprāgstvielas, kā arī citus priekšmetus, tie var būt bīstami tavai dzīvībai un veselībai.
11. Ja ekskursijas, pārgājiena vai pastaigas laika ir gūts savainojums, par to jāpaziņo skolotājai.
12. Kāpjot pa pakāpieniem vai kāpnēm, turas pie margām.
13. Nekāpt bez skolotāja atļaujas kokos, skatu torņos vai kādos citos paaugstinājumos.
14. Neņemt saldumus vai kādas citas lietas no nepazīstamiem cilvēkiem, nekādā gadījumā nedoties tiem līdzi, ja aicina.
15. Pastaigā, pārgājienā vai ekskursijā 15-25 bērniem līdzi dodas divi pieaugušie, no kuriem viens ir skolotājs.

6. Ceļu satiksmes drošība izglītojamajiem

1. Izglītojamajam pienākums ievērot noteikumus:
   1.1. iela nav domāta rotaļām un skriešanai;
   1.2. nedrīkst rotaļāties uz ceļa vai dzelzceļa tuvumā;
   1.3. jāiegaumē un ikdienā jāievēro, ko nozīmē luksofora katras krāsas gaisma (sarkanā – "stāvi", dzeltenā – "gaidi", zaļā – "ej");
   1.4. šķērso ielu tikai, ja luksoforā deg zaļā gaisma un pa gājēju pārejām;
   1.5. ja gājēju pārejas nav, jānogaida, kamēr tuvumā nav mašīnu, un tad šķērso ielu, palūkojoties vispirms pa kreisi un tad pa labi;
   1.6. braukt ar velosipēdu vai skrejriteni pa ielu var tikai kopā ar pieaugušo, galvā jāvalkā ķivere;
   1.7. nedrīkst uz ielas runāt ar nepazīstamiem cilvēkiem;
   1.8. nedrīkst kāp svešā mašīnā; ja mēģina iesēdināt ar viltu vai varu, jāpretojas un skaļi jāsauc pēc palīdzības;
   1.9. nedrīkst iet pakaļ nepazīstamiem bērniem vai pieaugušajiem, kuri sola kaut ko iedot, parādīt vai aizvest pie pazīstama cilvēka.
   1.10. iesēsties transporta līdzeklī un izkāpt no tā drīkst nesteidzoties, mierīgi, bez grūstīšanās.
   1.11. braucot transporta līdzeklī, sēdēt norādītajā vietā.
   1.12. pārvietoties vai izkāpt no transporta līdzekļa drīkst tikai pēc uzaicinājuma.
   1.13. transporta līdzekļa kustības laikā nedrīkst: stāvēt kājās, staigāt pa salonu, trokšņot, sadurties, ēst un dzert, atvērt logus.

7. Izglītojamo drošība uz ūdens un ledus

1. Izglītojamajam pienākums ievērot noteikumus:
   1.1. tuvoties upei, ezeram, dīķim tikai kopā ar pieaugušo;
   1.2. iet ūdenī tikai ar pieaugušo;
   1.3. ūdens tuvumā drīkst atrasties tikai tad, ja krastmalā atrodas kāds no pieaugušajiem;

1.4. nedrīkst stāvēt un spēlēties vietās, no kurām var iekrist ūdenī;
1.5. nedrīkst spēlēt spēles, kur kādu bērnu tur zem ūdens, jo var aizrīties ar ūdeni un nosmakt;
1.6. nedrīkst tālu peldēt ar piepūšamiem matračiem un kamerām, jo, ja tie sāks zaudēt gaisu, var nogrimt;
1.7. nedrīkst ūdenī jokoties un skaļi saukt: "Palīgā, es slīkstu!", jo situācijā, kad tiešām var būt vajadzīga palīdzība, neviens nepievērsīs uzmanību;
1.8. aizsalušām upēm, ezeriem vai dīķiem drīkst tuvoties tikai kopā ar pieaugušajiem;
1.9. ledus biezuma pārbaudi var veikt tikai pieaugušie, nosakot vai drīkst pa to staigāt;
1.10. slidināties pa ledus celiņiem drīkst tikai ievērojot pieaugušo norādījumus par slidināšanās virzieniem.

8. Izglītojamo personīgās higiēnas un darba higiēnas ievērošana

1. Izglītojamajam ir pienākums ievērot:
1.1. sekot sava apģērba tīrībai, matu kārtībai;
1.2. lūgt pieaugušos palīdzēt apģērbties vai noģērbties, ja kādu no darbībām neprot veikt pats, piemēram, aizpogāt pogas, aizšņorēt kurpju auklas, uzvilt zābakus, sasiet pareizi šalli u.c.;
1.3. virsdrēbes un ielas apavus atstāt garderobē;
1.4. nelikt slapjo apģērbu skapītī, bet iedot pieaugušajam, kurš liks to žāvēties;
1.5. sekot kopā ar vecākiem sava apģērba skapīša kārtībai;
1.6. sporta nodarbībās piedalīties tikai sporta apģērbā un apavos;
1.7. sekot, lai būtu personīgie higiēnas piederumi: ķemme vai suka, salvetītes, zobu birste un zobu pasta;
1.8. ja ir iesnas, izmantot salvetes, pēc tam nomazgāt rokas; ja nepieciešams lūgt pieaugušo palīdzību;
1.9. ja klepo vai šķauda, jāizliek roka priekšā mutei un degunam;
1.10. jāmazgā rokas pirms katras ēdienreizes, pēc tualetes un kad tas ir nepieciešams;
1.11. pēc tualetes izmantošanas, vajadzības gadījumā jāizmanto tualetes papīrs, jānolaiž ūdens tualetes podā, kā arī jāaizver vāks. Ja izmantojot tualeti, nepieciešams kaut ko sakopt vai ir nosmērējušās drēbes, jāpaziņo par to pieaugušajiem;
1.12. elementāros darbus (puķu laistīšana, dežuranta pienākumi u.c.) jāveic kopā ar pieaugušo;
1.13. strādājot jāizmanto tikai pieaugušā atļautos rīkus bērniem un mazgāšanas līdzekļus – ūdeni un ziepes;
1.14. darba instrumenti pēc darba jānoliek tiem paredzētajā vietā;
1.15. strādājot ar krāsām, plastilīnu, jāizmato paliktnis, jāuzloka piedurknes.

9. Izglītojamo rīcība ugunsdrošības ievērošanā

1. Par ārkārtas situāciju izglītības iestādē informē automātiskā skaņas ugunsgrēka izziņošanas sistēma.
2. Atskanot automātiskajai ugunsgrēka izziņošanas sistēmai, izglītojamie pulcējas ap skolotāju un skolotāja vadībā atstāj izglītības iestādes telpas pa tuvāko evakuācijas izeju; pulcējas laukumā iestādes priekšā.
3. Pēc evakuācijas trauksmes atskanēšanas atbildīgās personas pārliecinās par visu cilvēku evakuēšanos no izglītības iestādes telpām, grupu skolotājas pārliecinās, vai visi izglītojamie ir sapulcējušies noteiktajā vietā. Ja kāds no izglītojamajiem nav norādītajā vietā, skolotāja ziņo iestādes vadītājai, kura organizē izglītojamā meklēšanu.
4. Izglītojamajam pienākums redzot ugunsgrēku:
4.1. rīkoties ātri, skriet prom no degošās telpas un nekavējoties saukt skaļi palīgā pieaugušo un pastāstīt par redzēto;
4.2. klausīt pieaugušā norādījumus – kuru evakuācijas ceļu izmantot, lai izkļūtu no telpas;
4.3. pēc izkļūšanas no telpas ātri sastāties pa pāriem, ja tas iespējams, lai pieaugušie varētu saskaitīt izglītojamos;
4.4. zvanīt ugunsdzēsējiem uz 112 – pasakot, kas deg, savu vārdu, uzvārdu, adresi;

4.5. nekavējoties pamest telpu, nemēģinot noslēpties no liesmām telpā – ugunsdzēsēji vai pieaugušie var dūmos nepamanīt;
4.6. ja telpa ir piedūmota, izkļūt no telpas jācenšas rāpus vai līšus, jo dūmi ceļas augšup un pie grīdas zem dūmiem ir vieglāk elpot un labāk var redzēt; dūmos cilvēks var nosmakt;
4.7. ja nevar telpu atstāt, jāiet pie loga, jārāda zīmes ar rokām, lai pamana;
4.8. nekrist panikā un nelēkt pa logu, ja nav iespējams izkļūt no telpas; jāgaida ugunsdzēsēji – noteikti izglābs;
4.9. klausīt ugunsdzēsēju norādījumus un nebaidīties, jo viņi zina, kā izglābt;
4.10. neskriet, apstāties, ja deg drēbes; ja skriesi uguns liesmas kļūs vēl lielākas; ātri nogulies zemē un vārties pa zemi, tad uguns liesmas ātrāk nodzisīs;
5. Sērkociņi vai šķiltavas nav rotaļlietas; ar tiem spēlēties ir bīstami, var izcelties ugunsgrēks.
6. Svecītes un brīnumsvecītes drīkst dedzināt tikai kopā ar pieaugušo.
7. Aizliegts mest ugunskurā priekšmetus, kuri var sprāgt – aerosola baloniņus, šīferi u.c., tie var eksplodēt un ievainot.

10. Izglītojamo rīcība elektrodrošības ievērošanā

1. Izglītojamajam pienākums ievērot šādus noteikumus:
1.1. neaiztikt rozetes, elektriskās iekārtas (t.sk. interaktīvo tāfeli un datoraprīkojumu), nemēģināt tās izzināt;
1.2. nebāzt pirkstus, priekšmetus (šķēres, adatas, pildspalvas, zīmuļus) elektrības kontaktos;
1.3. elektrības vadus no kontakta ligzdas atvienot drīkst tikai pieaugušais;
1.4. ja redz zemē nomestus vadus, neķerties tiem klāt, pastāstīt pieaugušajiem;
1.5. uzmanīties, ja dzird sprakšķus elektrības vadā, kontakta ligzdā vai ierīcē, kas pieslēgta elektrībai, vai arī pamana dūmus, nekavējoties atstāt telpu un saukt palīgā pieaugušo;
1.6. nepieskarties dzirksteļojošai vietai.

11. Izglītojamo rīcība pirmās palīdzības sniegšanā

1. Izglītojamajam pienākums ievērot:
1.1. ziņot pieaugušajam, ja sajūt sāpes savā ķermenī vai ir guvis traumu;
1.2. palīdzēt piecelties pakritušam bērnam, izrādīt līdzjūtību, ja kādam sāp;
1.3. ja stipri tek asinis, jāuzliek salveti vai kabatas lakatiņu;
1.4. ja asiņo deguns galvu nedrīkst atliekt, jo asinis var nokļūt elpvados; galva jānoliec uz priekšu, uz pieres un spranda var uzlikt mitru kompresi;
1.5. ja ir stipri sasista galva, jāapguļas uz sāniem, jāgaida pieaugušā palīdzība;
1.6. ja ir iegriezts pirkstā, roka ir jāceļ uz augšu un vērsties pie pieaugušā, pastāstot, kas noticis;
1.7. ja ir saslapinātas kājas, jāpārvelk zeķes un apavi;
1.8. ja ir nosalušas kājas, jālēkā, jāskrien, jākustina kāju pirkstus;
1.9. ja pārkarsis saulē, jādodas ēnā, jāpadzeras un jāsauc pieaugušais palīgā.
2. Ja redz cietušo vai kādam slikti:
2.1. apstāties; uzrunāt (kā sauc, kas noticis, kas kaiš, kas sāp, kā var palīdzēt);
2.2. ja atbild, censties noskaidrot traumas iemeslu;
2.3. ja trauma nav nopietna – sasities, paklupis, noskrāpējies – palīdzēt cietušajam nokļūt līdz pieaugušajam (skolotājai, izglītības iestādes darbiniekam, medicīnas māsai).
3. Ja redz cietušo, vai kādam slikti, cilvēks guļ:
3.1. apstāties, uzrunāt, papurināt aiz pleca;

3.2. ja neatbild, saukt pēc palīdzības (jebkurš tuvumā esošais, lai skrien pēc palīdzības pie tuvākā pieaugušā (skolotājas, izglītības iestādes darbinieka, medicīnas māsas);
3.3. palikt pie cietušā, lai pārliecinātos, ka tiek sniegta palīdzība.

4. Ja redz cietušo, kurš stipri asiņo:
4.1. apstāties;
4.2. palūgt, lai cietušais pats aizspiež savu brūci;
4.3. saukt pēc palīdzības (jebkurš tuvumā esošais, lai skrien pēc palīdzības pie tuvākā pieaugušā (skolotājas, izglītības iestādes darbinieka, medicīnas māsas);
4.4. palikt pie cietušā, lai pārliecinātos, ka tiek sniegta palīdzība, mierināt cietušo.

5. Ja redz cietušo, kurš varbūt ir kritis (pa kāpnēm, no augstuma):
5.1. apstāties; uzrunāt (kā sauc, kas noticis, kas kaiš, kas sāp, kā var palīdzēt);
5.2. palūgt nekustēties no vietas, ja guvis muguras, galvas vai ekstremitāšu traumu;
5.3. saukt pēc palīdzības (jebkurš tuvumā esošais, lai skrien pēc palīdzības pie tuvākā pieaugušā (skolotājas, izglītības iestādes darbinieka, medicīnas māsas);
5.4. palikt pie cietušā, lai pārliecinātos, ka tiek sniegta palīdzība, mierināt cietušo.

12. Izglītojamo rīcība ekstremālās un nestandarta situācijās

1. Lēmumu par ekstremālās situācijas iestāšanos vienpersoniski pieņem izglītības iestādes vadītājs vai tas izglītības iestādes administrācijas pārstāvis, kas viņu tajā mirklī aizvieto, dodot trauksmes signālu un paziņojot – 112.
2. Izglītojamo rīcība ekstremālās un nestandarta situācijās:
5.1. skaļi jāsauc pieaugušie un notikuma vieta jāatstāj nekavējoši,
5.2. jāsauc pieaugušie, ja redzami dūmi, jūtama nepatīkama smaka vai neparasta smarža,
5.3. ja sveši cilvēki par kaut ko izrāda interesi – jāsauc pieaugušie.
6. Ugunsgrēka gadījumā jārīkojas saskaņā ar "Izglītojamo rīcība ugunsdrošības ievērošanā".
7. Plūdu gadījumā:
7.1. no plūdiem var patverties ēkās;
7.2. jāsaglabā miers, jāklausās un jāizpilda pieaugušo norādījumi;
7.3. nedrīkst atstāt telpas bez pieaugušā atļaujas;
7.4. nedrīkst uzturēties logu tuvumā;
7.5. ja pēkšņi telpā nodziest gaisma, jāieklausās, ko saka skolotāja un jāseko viņas norādēm;
7.6. jāziņo skolotājai, ja ir kāda vajadzība vai slikti jūties;
7.7. ja laukā viens, jāsauc pēc palīdzības un jādodas telpās, skaļi kliedzot pēc palīdzības;
7.8. jāzvana glābējiem – 112, pasakot kur ir plūdi, nosaucot savu vārdu, uzvārdu, adresi.
8. Vardarbības gadījumā obligāti ziņot vecākiem, grupas skolotājai.
9. Ja ķermeni aizskar svešs cilvēks, ir jāpretojas un skaļi jāsauc pēc palīdzības. Par notikušo jāpastāsta vecākiem vai skolotājai.
10. Spēcīgas vētras gadījumā:
10.1. izpildīt visus pieaugušā norādījumus;
10.2. neatstāt telpas bez pieaugušā atļaujas;
10.3. neuzturēties logu tuvumā;
10.4. ja pēkšņi telpā nodziest gaisma, jāieklausās, ko saka skolotāja un jāseko viņas norādēm;
10.5. jāziņo skolotājai, ja ir kāda vajadzība vai slikti jūties;
10.6. ja pastāv briesmas sev vai apkārtējo veselībai, dzīvībai, drošībai – jāzvana uz 112.
11. Izglītojamo rīcība nestandarta situācijās-Bērna pienākums, redzot neierastu, nezināmu:
11.1. ziņot par redzamo pieaugušajiem;
11.2. neņemt rokās svešas, nepazīstamas lietas;

11.3. dzirdot trauksmes signalizācijas skaņas, sekot pieaugušā norādījumiem un atstāt telpu;
11.4. iedūrusies skabarga – vērsties pēc palīdzības pie pieaugušā;
11.5. izkritušu bateriju no rotaļlietas atdot pieaugušajam;
11.6. redzot atvērtas tranšejas, tehnoloģiskos kanālus, tie jāpāriet pa speciāli aprīkotām pārejām; redzot atvērtu lūku, tā ir jāapiet apkārt, nedrīkst mēģināt lēkt pāri;